

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 28. srpna 2012 v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Holíka a soudců JUDr. Pavla Peláka a Mgr. Romana Drahného o odvolání obžalovaných XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, XXX, nar. XXX, bytem XXX, XXX, nar. XXX, XXX, XXX, nar. XXX, bytem XXX, nyní ve výkonu trestu ve Věznici Kuřim, a odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Pardubicích proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 27.3.2012, č.j. 3T 136/2011 – 3566, takto:

*Z podnětu odvolání obžalovaného XXX se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu **zrušuje** ve výroku o trestu uloženém tomuto obžalovanému a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se **nově rozhoduje** tak, že*

obžalovanému XXX

*se za trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zákona a za trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 2 4 písm. b) tr. zákona, pro který byl uznán vinným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3.6.2008, č.j. 24T 1/2006-651, **ukládá** podle*

§ 250b odst. 4 tr. zákona za použití § 35 odst. 2 tr. zákona **souhrnný trest odnětí svobody na tři roky.**

Podle § 39a odst. 3 tr. zákona se obžalovaný pro výkon trestu **zařazuje do věznice s dozorem.**

Podle § 35 odst. 2 tr. zákona se zrušuje výrok o trestu uloženém obžalovanému XXX z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3.6.2008, č.j. 24T 1/2006-651, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Z podnětu odvolání státního zástupce se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu zrušuje ve výroku o trestu uloženém obžalovanému XXX a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se **nově rozhoduje tak, že**

obžalovanému XXX

se za trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zákona, **ukládá** podle § 148 odst. 3 tr. zákona **trest odnětí svobody na jeden rok.**

Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zákona se obžalovaný pro výkon trestu **zařazuje do věznice s dozorem.**

V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odvolání obžalovaných XXX se podle § 256 tr. řádu zamítají.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem byli obžalovaní XXX, XXX, XXX a XXX odsouzeni pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 3 písm. a), c) tr. zákona, jehož se měli dopustit jako spolupachatelé. Obžalovanému XXX byl uložen za tento trestný čin nepodmíněný trest odnětí svobody na tři roky se

zařazením do věznice s ostrahou, XXX nepodmíněný trest odnětí svobody na čtyři roky rovněž se zařazením do věznice s ostrahou. XXX okresní soud uložil trest odnětí svobody na tři roky, přičemž jeho výkon podle § 58 odst. 1, 2 tr. zákona podmíněně odložil na zkušební dobu čtyř let. U XXX okresní soud podle § 37 tr. zákona upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k trestu uloženému rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 24.6.2011, sp.zn. 10T 5/2010, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 11.1.2012, sp.zn. 5To 98/2011.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se shora uvedeného trestného činu dopustili obžalovaní tím, že

I. XXX

- v období od XXX 2007 do XXX 2007 v XXX společně po předchozí vzájemné domluvě v úmyslu zkrátit daň z přidané hodnoty z prodeje metylesteru řepkového oleje (dále jen MEŘO) XXX, XXX a XXX, zorganizovali a provedli obchodní transakce spočívající v nákupu a prodeji MEŘO, u kterého fiktivně deklarovali jeho vývoz z České republiky do Slovenské republiky a jeho následné dodání ze Slovenské republiky zpět do České republiky tak, aby toto plnění bylo podle § 64 zák. č. 235/2004 Sb, o dani z přidané hodnoty, osvobozeno od daně s nárokem na odpočet, ačkoliv ve skutečnosti obchody s MEŘO probíhaly pouze na území České republiky, a to konkrétně tak, že XXX nakoupil na základě ve výroku jmenovitě uvedených faktur celkem 911,29 tun MEŘO v hodnotě 17.586.710,50 Kč v celkem 37 dodávkách od XXX, přičemž deklarovali vývoz tohoto zboží do Slovenské republiky. Ve skutečnosti však zboží ještě v České republice prodali XXX která jej dále v České republice prodávala různým odběratelům, převážně XXX, kdy za účelem přepravy MEŘO využívali služeb XXX, jejíž XXX převážející MEŘO ze XXX byli v průběhu samotné přepravy telefonicky kontaktováni XXX, kteří jim na předem smluvených místech vyměnili přepravní doklady, kdy jim odebrali doklady ke zboží vystavené na přepravu do Slovenské republiky na odběratele XXX a předali jim doklady vystavené na přepravu téhož zboží od XXX jako dodavatele již odběrateli, kterému toto zboží prodávala XXX zde v České republice. Tomuto odběrateli pak řidiči zboží přímo dovezli, aniž by toto opustilo Českou republiku. Obžalovaní XXX dále předali původní přepravní doklady od uvedeného zboží XXX, který je opatřili potvrzením o převzetí zboží XXX ve Slovenské republice, přičemž v důsledku tohoto jednání XXX fakturovala prodej MEŘO XXX bez daně z přidané hodnoty a tuto daň následně nezahrnula do daňových přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období XXX 2007, XXX 2007 a XXX 2007, když konkrétně se jednalo o zdanitelná plnění uskutečněná na základě jednotlivě uvedených faktur a daňových dokladů. Tímto svým jednáním obžalovaní zkrátili daň z přidané hodnoty u XXX za zdaňovací období XXX 2007 o 181.363,- Kč, za zdaňovací období XXX 2007 o 1.285.331,- Kč a za zdaňovací období XXX 2007 o 1.874.781,- Kč, celkem tedy o 3.341.475,- Kč,

II. XXX

- v období XXX 2007 do XXX 2007 v XXX společně po předchozí vzájemné domluvě v úmyslu zkrátit daň z přidané hodnoty z prodeje metylesteru řepkového oleje (dále jen MEŘO) XXX, XXX, XXX a XXX, zorganizovali a provedli obchodní transakce spočívající v nákupu a prodeji MEŘO, u kterého fiktivně deklarovali jeho vývoz z České republiky do Slovenské republiky a jeho následné dodání ze Slovenské republiky zpět do České republiky tak, aby toto plnění bylo podle § 64 zák. č. 235/2004 Sb, o dani z přidané hodnoty, osvobozeno od daně s nárokem na odpočet, ačkoliv ve skutečnosti obchody s MEŘO probíhaly pouze na území České republiky, a to konkrétně tak, že XXX nakoupil na základě jednotlivě uvedených faktur celkem 323,59 tun MEŘO v hodnotě 6.191.729,- Kč v celkem 13 dodávkách XXX, přičemž deklaroval vývoz tohoto zboží do Slovenské republiky, ve skutečnosti však zboží ještě v České republice prodali XXX, za níž XXX, která jej dále v České republice prodávala různým odběratelům, převážně XX, kdy za účelem přepravy MEŘO využívali služeb XXX jejímž řidičům převážejícím MEŘO ze XXX či na jeho pokyn XXX předávali již při nakládce zboží ve XXX, dvojí doklady k přepravovanému zboží, a to jednak doklady k přepravě zboží do Slovenské republiky XXX které byly již za tuto XXX potvrzeny XXX, a dále doklady k přepravě zboží ze Slovenska od XXX odběrateli, kterému toto zboží prodávala XXX zde v České republice, nebo v některých případech byly řidičům vyměňovány tyto doklady přímo v průběhu přepravy zboží XXX, přičemž řidiči MEŘO přepravovali přímo ze XXX konečnému odběrateli zde v České republice, aniž by toto zboží Českou republiku opustilo. V důsledku tohoto jednání XXX fakturovala prodej MEŘO XXX bez daně z přidané hodnoty a tuto daň následně nezahrnula do daňových přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období XXX 2007 a XXX 2007, když konkrétně se jednalo o zdanitelná plnění uskutečněná na základě jednotlivě uvedených faktur. Tímto svým jednáním obžalovaní zkrátili daň z přidané hodnoty u XXX za zdaňovací XXX roku 2007 o 271.291,50 Kč, a za zdaňovací období XXX 2007 o 905.137,- Kč, celkem tedy o 1.176.428,50 Kč.

Stejným rozsudkem byli podle § 226 písm. a) tr. řádu zproštěni obžaloby další dva spoluobžalovaní XXX.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaní XXX, odvolání podal i státní zástupce, ale pouze v neprospěch obžalovaného XXX. Zprošťující výrok rozsudku tedy nebyl žádným odvoláním napaden a samostatně tak nabyl právní moci.

Obžalovaný XXX své odvolání zaměřil proti výrokům o vině i trestu a v odvolání namítl, že okresní soud nesprávně hodnotil provedené důkazy a vyvodil z nich chybné právní závěry a jeho skutková zjištění zůstala nesprávná a neúplná a náležitě se ani nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Nedostatečně podle něj okresní soud posoudil zejména míru jeho účasti na trestné činnosti. On sám měl v podstatě postavení „XXX“, jako XXX vedl jen formálně a ve skutečnosti tuto XXX řídil obžalovaný XXX. Obžalovaný XXX byl jen vykonavatelem jeho pokynů a sám obchodní problematice nerozuměl. V minulosti se obchodní činnosti nevěnoval a i další osoby, které se ve XXX na podnikání podílely, zajistil a

přivedl obžalovaný XXX. Okresní soud se přitom nezabýval posuzováním, zda mezi obžalovaným XXX a ostatními existovala nějaká předchozí vzájemná dohoda týkající se obchodních aktivit s MEŘO a kdo byl případně takové dohody účasten. O míře zapojení obžalovaného do projednávané trestné činnosti svědčí i to, že z činnosti XXX neměl prakticky žádný zisk a neinkasoval z ní žádné výnosy.

Okresní soud dovodil vinu obžalovaného především z výpovědi spoluobžalovaného XXX, sám však dovodil, že XXX byl organizátorem celé trestné činnosti. Svoji trestní odpovědnost XXX přitom popíral, tomuto tvrzení okresní soud neuvěřil, a je proto zarážející, že právě na výpovědi obžalovaného XXX založil závěr o vině obžalovaného XXX. Tímto postupem si okresní soud v hodnocení důkazů odporuje. Věrohodnost tvrzení svědka XXX je rovněž zásadně zpochybněna, neboť měl úzké osobní vazby na obžalovaného XXX a obžalovaného XXX. Důkazy o vině obžalovaného XXX jsou pak naprosto nedostačující.

Tento obžalovaný nemůže být odpovědný za spáchání trestného činu, pokud mu nebude prokázáno i naplnění subjektivní stránky, a jeho trestní odpovědnost nelze dovozovat jen z pouhého postavení jednatele, i kdyby jeho činnost v této pozici vybočovala z běžné obchodní praxe. Provedenými důkazy nebylo přesvědčivě vyvráceno, že jednal jen podle pokynů obžalovaného XXX a neznal přesně podstatu obchodních aktivit XXX.

Podle obžalovaného XXX se okresní soud vůbec nezabýval otázkou, jaký měl být rozsah tvrzeného zkrácení daně a tento rozsah vůbec nebyl předmětem dokazování. Soud se spokojil jen se zprávou finančního ředitelství a uvedená otázka tak nebyla spolehlivě objasněna a závěr o způsobení značné škody v důsledku zkrácení daně tak nemá oporu v provedených důkazech.

Kromě výhrad proti výroku o vině, kdy obžalovaný především namítl, že skutkový stav věci nebyl spolehlivě a dostatečným způsobem objasněn, uplatnil obžalovaný výhrady i k výši trestu, který pokládá za nepřiměřeně přísný. Okresní soud totiž nezohlednil míru jeho zapojení do obchodování s MEŘO a uložený trest se jeví jako neúměrný ve vztahu k trestu u obžalovaného XXX, který byl označen za organizátora celé trestné činnosti, který byl za podobnou trestnou činnost už v minulosti trestán, přičemž jemu byl uložen trest odnětí svobody na čtyři roky a obžalovanému XXX trest jen o jeden rok nižší. Obžalovaný XXX přitom celou dobu spolupracoval s orgány činnými v trestním řízení a nemalou měrou přispěl k objasnění podstatných okolností, zejména okruhu osob zapojených do tohoto podnikání.

Obžalovaný XXX poté navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a aby jej zprostil obžaloby. Pokud by nedošlo ke zrušení výroku o vině, navrhl, aby mu byl uložen trest mírnější, totiž trest podmíněně odložený na přiměřenou zkušební dobu, a to i pro případ, že by byl ukládán souhrnný trest ve vztahu k jinému podmíněnému odsouzení.

Obžalovaný XXX rovněž odvolání zaměřil proti výrokům o vině i o trestu. Také on namítl, že provedeným dokazováním nebyla vůbec prokázána jakákoli předchozí dohoda směřující k páčání trestné činnosti. Ve svém odvolání zopakoval, že XXX a on sám jen XXX. S XXX se nikdy osobně nesetkal, ani neznal jeho jméno. Nelze mu proto klást k tíži, že okresní soud nebyl schopen takovou osobu vyhledat a vyslechnout. Okresní soud rovněž neprovedl dokazování ke zjištění telefonního čísla registrovaného v Komerční bance, na které byly zasílány zprávy o finančních transakcích XXX.

Důkazy provedené v hlavním líčení pak okresní soud zhodnotil velmi rozporuplně. Výsledky XXX, kteří XXX, prokázaly, že k obchodům s MEŘO docházelo, instrukce však XXX dostávali od XXX, který nemohl být vyslechnut, protože XXX. V jeho osobě přitom šlo o XXX. Výpověď svědka XXX byla u hlavního líčení jen čtena pro údajnou nedosažitelnost tohoto svědka, ve vztahu k obžalovaným XXX byla hodnocena jako nevěrohodná a posloužila tedy u nich ke zproštění obžaloby, ve vztahu k obžalovanému XXX však byla hodnocena jako usvědčující. Přitom svědek XXX velmi intenzivně spolupracoval XXX bez jakékoli účasti obžalovaného XXX v XXX 2007 půjčovala XXX částku XXX, XXX naopak v XXX 2007 půjčil částku XXX. Okresní soud pak za chabé důkazní podpory přijal jen jedinou možnou verzi odůvodněnou především předchozím odsouzením obžalovaného XXX pro obdobnou trestnou činnost. Jestliže však celkově však důkazy vyhodnotil tak, že nepostačují k odsouzení obžalovaných XXX, nemohly být tyto důkazy dostačující ani k závěru o vině obžalovaného XXX. Závěrem odvolání proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, když dosud nebyly provedeny významné důkazy a dokazování zůstalo neúplné.

Obžalovaný XXX rovněž odvolání zaměřil do výroku o vině a výroků navazujících. I on vytkl okresnímu soudu neúplnost skutkových zjištění, nesprávné skutkové posouzení věci a chybné právní zhodnocení. Podle něj bylo řízení zatíženo i procesní vadou, která zkrátila právo na obhajobu a porušila princip rovnosti účastníků řízení. Okresní soud totiž jako důkaz přijal a provedl tzv. odborné vyjádření finančního ředitelství, tedy správce daně, který v trestním řízení vystupuje jako účastník a poškozený. Jde totiž o orgán státu, jemuž měla být jednáním obžalovaných způsobena škoda zkrácením nepřímé daně. Jde fakticky o procesní stanovisko a nelze je brát jako důkaz bez jakéhokoli ověřování jeho skutkové správnosti, neboť by tak byla porušena zásada rovnosti zbraní. Okresní soud měl k posuzované otázce buď vyžádat znalecký posudek nebo odborné vyjádření nezávislého znalce a pokud to odmítl, fakticky tak zkrátil právo na obhajobu a svůj postup ani přesvědčivě neodůvodnil.

Závěr o aktivní účasti obžalovaného XXX na fiktivních vývozech řepkového oleje, čímž měla být zkrácena nepřímá daň o částky uvedené ve výroku rozsudku, je podle obžalovaného nesprávný a nemá oporu v provedených důkazech. Obžalovaný je přesvědčen, že ke krácení nepřímé daně na území ČR nedošlo vůbec, nebo jen v podstatně omezeném rozsahu. Daň z přidané hodnoty je totiž v celém objemu

odváděna až koncovým spotřebitelem, ten nebyl vůbec zjišťován a poslední prodejce musel konečnému spotřebiteli vyúčtovat DPH zahrnující veškeré cenové náklady a cenové přírázky, kterými byla v průběhu obchodování tato komodita v posuzovaném případě zatěžována. Nepřímé daní by řepkový olej unikl jen tehdy, pokud by byl vývozcem prodán po fiktivním vývozu konečnému spotřebiteli bez nepřímé daně připočtené k ceně. Takovéto skutkové zjištění však během řízení učiněno nebylo. Podobně by ke zkrácení nepřímé daně došlo tehdy, pokud by byl řepkový olej vyvezen mimo území ČR a prodán konečnému spotřebiteli bez vyměření daně, tehdy by však ke zkrácení daně nedošlo na území ČR. Ani takovéto skutkové zjištění učiněno nebylo.

Pokud byl řepkový olej XXX znovu formálně vyvezen z území Slovenska na území ČR, přenesla se povinnost k účtování a k odvodu nepřímé daně zpět na území ČR a tato povinnost vznikla prvnímu odběrateli, tedy XXX. Ta s komoditou dále obchodovala, při prodeji ji musela zatížit nepřímou daní, vybranou nepřímou daň pak vybrat od svých odběratelů, učinit ji předmětem daňového přiznání a také správci daně odvést. Během řízení ale nebylo prokazováno, tím méně zjištěno, že by XXX při obchodování s MEŘO nezatěžovala prodej nepřímou daní, že by daň nepřiznávala a neodváděla. K objasnění této otázky byl po celé řízení navrhován důkaz vypracováním znaleckého posudku. Samotný fiktivní vývoz a zpětný dovoz totiž zůstal podle obžalovaného daňově neutrální.

Okresní soud z provedených důkazů vyvodil nesprávné skutkové závěry a některé své závěry učinil přímo v rozporu s obsahem dokazování. Z něj nijak nevyplývá závěr o předchozí dohodě směřující ke krácení daně mezi obžalovaným XXX a spoluobžalovanými XXX. Potvrzena byla jediná schůzka v XXX, ta se ale časově odehrála až na konci časově vymezeného období a týkala se pouze vydání faktur vztahujících se k obchodním případům. Provedeným důkazům neodpovídá ani tvrzení, že obžalovaný XXX předem vyhotovoval přepravní doklady a předával je dodavatelům řepkového oleje, když prakticky všichni XXX potvrdili, že jim byly přepravní doklady vyměněny během přepravy jinou osobou odlišnou od obžalovaného XXX. Okresní soud pak zcela pominul zhodnotit listinné důkazy týkající se fakturace přepravy. Ta byla sjednávána s různými přepravci za srovnatelné ceny, odpovídala skutečně realizované přepravě a jeden z přepravců se průkazně domáhal zaplacení cesty z Čech na Slovensko a odtud XXX. Na možnost opakovaného výsledku XXX obžalovaný poukazyval v souvislosti s tím, že nebylo prokázáno, že by on nebo XXX věděli o zkrácování přepravních tras. V případě XXX, která XXX, měla jen odbočka z cesty o několik málo kilometrů formálně rozhodnout o tom, že mělo dojít ke zkrácení daně. Při současných obchodních zvyklostech ani není nijak neobvyklé, že zboží změní několikrát svého majitele, aniž by se změnilo místo jeho uložení. Formální výklad správce daně o krácení daně v tomto případě podle přesvědčení obžalovaného odporuje předpisům EU, vede k absurdním závěrům a znemožňuje moderní způsoby obchodu a podnikání. Pokud chtěl okresní soud přijmout výklad zastávaný v odborném vyjádření finančního ředitelství, pak jej měl konfrontovat s předpisy EU, případně se obrátit s předběžnou otázkou na evropské soudní instituce. XXX měla a má XXX, při nákupu zboží jí žádný český

dodavatel nemohl vyúčtovat nepřímou daň a ona sama pak nemohla prodej zatížit nepřímou daní, když zboží prodala podnikateli, který neměl sídlo ani daňovou registraci na území Slovenska.

Napadený rozsudek zůstal podle obžalovaného nepřezkoumatelný, neopírá se o správně a úplně zjištěný skutkový základ věci, v průběhu řízení nebylo nijak prokázáno, že by vůbec existovala dohoda o krácení nepřímé daně prováděním tzv. fiktivních vývozů a dovozů, že by se obžalovaný XXX takové dohody účastnil a v jejím duchu vyhotovoval fiktivní doklady nebo vydával přepravní pokyny. Zjištěným způsobem přepravy zboží ani nemohlo dojít ke zkrácení nepřímé daně. Obžalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a poté jej zprostil obžaloby.

Obžalovaný XXX se rovněž odvolal do výroku o vině i výroku navazujícího. Připomněl, že okresní soud vycházel především ze svědecké výpovědi XXX, rovněž XXX, výpovědi ostatních obžalovaných ani dalších svědků však její výpověď nepotvrzují a závěr o vině obžalovaného tak nemá přesvědčivou oporu v provedeném dokazování. Žádný důkaz přitom neprokázal, že by se obžalovaný někdy sešel s ostatními obžalovanými, že by se s někým z nich na něčem domlouval, že by sám měl z celé transakce nějaký prospěch či úmysl zkrátit nějakou daň. Obžalovaný v některých případech pomohl XXX předvyplnit přepravní doklady, konkrétně dodací listy ze Slovenska do Čech, doklady však nebyly orazítkované nebo podepsané odpovědnou osobou, nebylo objasněno, kdo, kdy a jak je dále doplnil, a nebylo zkoumáno, natož prokázáno, že by tak učinil obžalovaný. Podobným způsobem by bylo možné postihovat celou řadu jiných řidičů. Ani svědkyně XXX nepotvrdila, že by vyplněné dodací listy podepisoval či razítkoval obžalovaný, bez razítka XXX a bez XXX byl takový doklad jen bezcenným cárem papíru. I řada vyslechnutých XXX potvrdila, že si doklady vypisovali sami nebo jim byly předány přímo majiteli firmy.

Z žádného důkazu přesvědčivě nevyplývá závěr okresního soudu, že obžalovaný již při nakládce věděl, že zboží nikdy neopustí území ČR. Tuto úvahu obžalovaný od počátku odmítal, jeho tvrzení nebylo vyvráceno žádným důkazem a závěr soudu je tak čistě spekulativní. Podobnou spekulací je úvaha, že o dvojí doklad byl obžalovaný požádán statutárním orgánem XXX. Pokud šlo o stálého zákazníka a byla snaha zákazníkovi vyhovět, neprokazuje to dohodu o páchání trestné činnosti.

Obžalovaný tak byl odsouzen na základě pouhých domněnek bez opory v konkrétních důkazech, navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a poté jej zprostil obžaloby.

Státní zástupce podal odvolání jen v neprospěch obžalovaného XXX do výroku o uloženém trestu. Okresní soud pochybil už tím, že v rozporu s ustanovením § 58 odst. 1 tr. zákona podmíněně odložil výkon trestu odnětí svobody, který převyšuje dvě léta, což zmíněné ustanovení nedovoluje. Okresní soud také u tohoto obžalovaného nedocenil vysokou společenskou nebezpečnost posuzovaného

jednání, kdy složitým a promyšleným způsobem skupina pachatelů krátila daň z přidané hodnoty a způsobila tak českému státu škodu ve výši přes 4,5 mil. Kč. Obžalovaný XXX se na tomto jednání podílel podstatným způsobem a bez jeho účasti by nebylo možné tímto způsobem trestnou činnost realizovat. Státní zástupce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu u obžalovaného XXX a sám tomuto obžalovanému uložil přiměřený nepodmíněný trest odnětí svobody.

Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

Podle § 254 odst. 2 tr. řádu, mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku, než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.

Podle § 254 odst. 3 tr. řádu, jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

Podle § 254 odst. 4 tr. řádu, byla-li odvoláním napadena část rozsudku týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozsudkem, přezkoumá odvolací soud uvedeným způsobem jen tu část rozsudku a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

Vzhledem k tomu, že nebylo podáno žádné odvolání, které by se vztahovalo k obžalovaným XXX, neměl odvolací soud oprávnění k tomu, aby přezkoumával výroky, jimiž byli tito dva obžalovaní zproštěni obžaloby.

Ve smyslu shora citovaných zákonných ustanovení odvolací soud přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, které se týkaly obžalovaných XXX, a správnost postupu řízení, které jejich vydání předcházelo. Dospěl poté k následujícím závěrům.

I když všichni obžalovaní popřeli, že by se vědomě podíleli na páčání trestné činnosti, bylo možné i podle odvolacího soudu už na podkladě dosud provedených důkazů pokládat za prokázané, že skutečně za uvedených okolností došlo k záměrnému fingování údajného vývozu metylesteru řepkového oleje XXX do Slovenské republiky, ačkoli ve skutečnosti k jeho vývozu vůbec nedošlo, a přes XXX za kterou jednali obžalovaní XXX, bylo toto zboží převáženo ze XXX přímo odběrateli na území České republiky. Tato okolnost pak doznala odraz v dokladech jednotlivě

uvedených ve výroku rozsudku i v daňovém přiznání, přičemž v případě vykázání prodeje odběrateli v České republice by musela společnost vykázat a uhradit daň z přidané hodnoty v částce uvedené ve výroku rozsudku.

Z výslechu řady svědků i z obsahu řady listinných důkazů mohl pokládat okresní soud za přesvědčivě prokazané, že po naložení zboží převzali řidiči doklady o zamýšlené přepravě odběrateli na území ČR, krátce po zahájení přepravy jim však byly doklady vyměněny a řidiči byli nasměrováni k odběrateli na území ČR, který podle vyměněných dokladů zboží převzal. Podstatná část námitek obžalovaných souvisela s jejich obhajobou, že o těchto záměnách nerozhodovali, že je nenařizovali nebo o nich vůbec nevěděli.

I když se výpovědi obžalovaných zcela neshodují, je zřejmé, že každý z nich odmítá osobní odpovědnost za takto objektivně zjištěný stav, tedy záměnu dokladů během přepravy zboží. Obžalovaný XXX doznal, že pracoval s doklady vztahujícími se k obchodům s MEŘO a že mu rukama procházely doklady, které byly předávány řidičům. V případě tohoto obžalovaného mohl okresní soud poukázat i na to, že už v minulosti byl pravomocně odsouzen za podobnou rozsáhlou a promyšlenou trestnou činnost spáchanou za obdobných okolností, kdy se jednalo o převážení lihu z Francie s doklady osvědčujícími určení zboží na Ukrajinu, do Litvy a Lotyšska, s doklady pro tranzitní převoz přes území České republiky, ačkoli líh ve skutečnosti skončil právě na území České republiky. Dále byl obžalovaný XXX v minulosti odsouzen i za to, že s dalšími pachateli fingovali odcizení převáženého nákladu. Uvedené údaje týkající se dřívějšího jednání obžalovaného XXX tak podporují výpověď obžalovaného XXX i svědka XXX, že právě obžalovaný XXX byl původcem celé myšlenky provádění podobných transakcí, že on do ní zapojil další osoby a řadu z nich také instruoval. Tvrzení tohoto obžalovaného, že pracoval jen v podřízeném postavení, o činnosti XXX nijak nerozhodoval, když XXX byla skutečně řízena XXX, tak bylo možno odmítnout jako nevěrohodné a zmíněnými důkazy vyvrácené. Okresní soud důvodně poukázal i na výši finančního prospěchu u tohoto obžalovaného, která byla vyšší, než u obžalovaného XXX.

I v případě obžalovaného XXX ale mohl okresní soud poukázat na důkazy, které ho usvědčují z vědomé účasti na páchání trestné činnosti. Ani to, že tento obžalovaný sám sebe označil za tzv. XXX, XXX, totiž nemusí vylučovat jeho trestní odpovědnost ze spáchání trestné činnosti, na které se dlouhodobě a aktivně podílel. Kromě části výpovědi obžalovaného XXX, který popisoval konkrétní kroky činěné obžalovaným XXX, přičemž si obžalovaný XXX musel být vědom právních důsledků podobných úkonů, mohl okresní soud poukázat i na celou řadu listinných důkazů vztahujících se k úkonům, které činil obžalovaný XXX v pozici XXX po dlouhé časové období, kdy mimo jiné účelně vystupoval při jednání s celními orgány a finančním úřadem během jednání, která se týkala právě celních a finančních dopadů uvedených obchodů XXX I když obžalovaný namítal, že víceméně realizoval pokyny obžalovaného XXX, lze z uvedených důkazů dovodit, že svým jednáním zaštiťoval obžalovaný XXX určitý fiktivně vykazovaný stav, který neodpovídal skutečnosti, přičemž si musel být vědom toho, že dochází ke zkreslování jím potvrzovaných údajů

oproti reálné skutečnosti, a s tímto stavem byl srozuměn. Ostatně převzetí funkce XXX náhodně získanou osobou bez odborných znalostí a bez patřičného zájmu o skutečné fungování společnosti, kdy tato osoba je ochotná za finanční odměnu formálně zaštitovat činnost jiných osob, které nejsou ochotny při jejím páčání vystupovat pod vlastním jménem a s vlastní odpovědností, typicky doprovází případy zakrývání zejména daňové kriminality. Už v první výpovědi přitom obžalovaný XXX připustil, že kromě obchodů s naftou, která se prodávala i se ztrátou, později souhlasil i s obchodování s MEŘO, věděl i o výměnách dokladů u řidičů.

Obžalovaný XXX sám vypověděl, že MEŘO začali objednávat na popud XXX, naložená cisterna měla jet od dodavatele bez překládání k dodavateli v ČR s tím, že vše související zařizovala XXX. V případě obžalovaného XXX bylo možné dovodit, že si musel být vědom opakovaně potvrzovaných dokladů o koupi a opětovném prodeji velkého množství zboží v situaci, kdy toto zboží vůbec nedorazilo na území Slovenské republiky, přičemž už v době vykazované koupě zboží bylo zřejmé, že bude dodáno na území České republiky.

I když všichni obžalovaní popřeli, že by mezi nimi došlo k dohodě o páčání trestné činnosti, lze existenci takové dohody vyvodit už z charakteru jejich jednání, které se jednalo dlouhé série podobných případů, při kterých se chovali obžalovaní obdobným způsobem a participovali tak na dlouhou dobu páchané trestné činnosti. Právě obžalovaný XXX se podílel na potvrzení o převzetí zboží slovenskou XXX, ačkoli ve skutečnosti uvedené zboží nebylo nikdy na území Slovenské republiky vyvezeno.

U obžalovaného XXX kromě výpovědi svědkyně XXX, která potvrzuje tu část výpovědi samotného obžalovaného, že kromě přepravních dokladů na přepravu zboží XXX ve Slovenské republice byly již při naložení zboží vyhotoveny i další doklady na dodání zboží do XXX, bylo možné poukázat i na jeho další pravomocné odsouzení pro související trestnou činnost. Obžalovaný XXX totiž v letech 2004, 2005, 2006 překládal padělané cenné papíry - skladištní listy k žádostem o čerpání úvěrů u banky ve prospěch XXX I toto zjištění vyvrací jeho námitku, že XXX a neměl důvod podílet se na trestné činnosti, ze které by osobně neměl žádný prospěch.

Jako nedůvodné odmítl odvolací soud i námitky zpochybňující použití určitých dokladů a způsob vyčíslení daňového úniku. Během řízení byly zajištěny průkazné doklady týkající se převozu konkrétního množství MEŘO v uvedených termínech konkrétním přepravcem ze XXX odběrateli na území České republiky, přičemž z dokazování vyplynulo, že jen fiktivně byl deklarován vývoz tohoto zboží do Slovenské republiky, který v rozporu se skutečným stavem potvrzovala XXX, stejně jako fiktivní zpětný dovoz na území ČR, přičemž v těchto případech byly během přepravy doklady u řidičů zaměněny, zboží nikdy území ČR neopustilo a dovezeno bylo odběrateli, jemuž je formálně prodala XXX která zboží předtím formálně zakoupila od XXX Pokud by byl vykázán prodej tohoto zboží odběrateli na území ČR, musela by XXX vykázat a odvést daň z přidané hodnoty, přičemž výše této daně byla

zjištěna z vyjádření vypracovaného Finančním ředitelstvím v XXX. Z výsledku daňové kontroly provedené Finančním úřadem v XXX byla zjištěna i řada dalších nedostatků v účetnictví XXX na podkladě daňového řízení vedeného s tímto daňovým subjektem.

Nelze souhlasit ani s námitkami v odvolání obžalovaných, že objektivně nemohlo ke zkrácení daně dojít, neboť by daňová povinnost byla pouze přenesena na jiný subjekt. Právě případy fiktivního vývozu zboží do zahraničí jsou jedním z typických modelů, za jakých dochází k úmyslnému krácení daně z přidané hodnoty. U XXX pak při daňové kontrole byly zjištěny další nedostatky, ze kterých lze dovodit, že uplatňovala mechanismy, které měly vést k tomu, aby se plnění daňové povinnosti vyhnula, ať už to bylo nedostatečné vedení účetních dokladů nebo vykazování fiktivních údajů, které měly vést ke snížení jejich daňové povinnosti.

Stanovení výše daňového úniku pak bylo víceméně jen matematickým propočtem, který se odvíjel od objemu prodaného a fiktivně do ciziny vyvezeného zboží, přičemž bylo vycházeno z dokladů o zboží expedovaném ze XXX, které i podle svědeckých výpovědí bylo skutečně přepraveno, nikoli však do Slovenské republiky, ale přímo odběrateli na území České republiky. Za této situace lze odmítnout námitky tlumočící pochyby o tom, zda vůbec došlo ke zkrácení daně, či zda lze operovat s údaji, které byly zjištěny v rámci daňového řízení. Závěr o tom, zda popsáním mechanismem mohlo dojít ke zkrácení daně, si musely vytvořit na podkladě zhodnocení opatřených důkazů a znalosti daňových předpisů samy orgány činné v trestním řízení a na podkladě jejich zadání s poukazem na obsáhlé doklady týkající se objemu a ceny obchodovaného zboží v jednotlivých termínech pak Finanční ředitelství v XXX pouze propočítalo výši daně odpovídající objemu a ceně obchodovaného zboží pro případ, že by bylo dodáno přímo odběrateli v České republice. Uvedeným způsobem se prokazatelně mohla XXX vyhnout zaplacení daně, kterou by jinak byla povinna odvést při prodeji zboží odběrateli v ČR.

Všichni obžalovaní přitom měli určité zkušenosti z podnikání a museli si být vědomi toho, že zkrácení účetních dokladů oproti stavu skutečnému stran toho, zda zboží opustilo území ČR v důsledku vývozu, nebo bylo zobchodováno na území ČR, se podstatným způsobem promítne do účetních dokladů významných pro stanovení daně. Toho si musel být vědom i obžalovaný XXX, který měl přinejmenším předchozí zkušenost s obchodováním s naftou.

Podle odvolacího soudu tedy lze mít za to, že už dosavadní dokazování přesvědčivě prokázalo, že v důsledku fingování vývozu prodávaného zboží do ciziny došlo ke krácení daně z přidané hodnoty o částky uvedené ve výroku rozsudku, přičemž na páchání této trestné činnosti se aktivně jako spolupachatelé podíleli všichni čtyři obžalovaní, kteří byli uznáni vinnými. Odvolací soud proto neshledal důvody, pro něž by bylo třeba výrok o jejich vině rušit nebo měnit, když okresní soud jejich jednání i náležitě právně posoudil jako trestný čin zkrácení daně, poplatku a

podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 3 písm. a), c) tr. zákona, jehož se dopustili všichni jako spolupachatelé.

Obžalovaní se dopustili společensky značně závažné trestné činnosti, při které způsobili škodu výrazně převyšující hranici značné škody. Trestné činnosti se dopouštěli poměrně sofistikovaným způsobem s účastí celé řady zapojených osob. Závažnost podobného jednání proto zásadně vyžaduje podle odvolacího soudu důrazný postih pachatelů podobného jednání, tedy pravidelně uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody.

Okresní soud důvodně označil za organizátora celé trestné činnosti obžalovaného XXX, poukázal na to, že tento obžalovaný se podobné trestné činnosti dopouštěl už v minulosti a zapojil do ní i další osoby. Jestliže byl tomuto obžalovanému uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na čtyři roky, tedy ještě pod polovinou stanovené trestní sazby, když trestné činnosti se dopouštěl v době probíhajícího trestního stíhání týkajícího se jiné trestné činnosti, nelze takový trest pokládat za nepřiměřeně přísný. V souladu se zákonnými podmínkami byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice s ostrahou.

U obžalovaného XXX okresní soud pochybil, pokud si neověřil, že tento obžalovaný již byl v minulosti pravomocně odsouzen za jinou sbíhající se trestnou činnost. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3.6.2008, č.j. 24T 1/2006-651, byl XXX odsouzen pro trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 2, 4 písm. b) tr. zákona k trestu odnětí svobody na dva roky, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu tří let. Uvedený rozsudek nabyl ve vztahu k tomuto obžalovanému právní moci dnem 21.7.2010. Protože nyní posuzovaného jednání se měl obžalovaný XXX dopustit v průběhu roku 2007, tedy dříve než byl vyhlášen jiný odsuzující rozsudek za jeho další trestnou činnost, bylo nutné zrušit výrok o trestu ze zmíněného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3.6.2008 a uložit obžalovanému souhrnný trest za oba sbíhající se trestné činy. Z podnětu odvolání obžalovaného XXX proto musel odvolací soud zrušit výrok o trestu, který mu byl uložen, a nově rozhodnout o uložení souhrnného trestu v rámci trestní sazby stanovené v § 250b odst. 4 tr. zákona. I tento obžalovaný se podílel na rozsáhlé a promyšlené trestné činnosti pod body I, II, právě on XXX zaštiťoval právní úkony za XXX. I v jeho případě považoval odvolací soud za nutné uložit důraznější nepodmíněný trest odnětí svobody, ovšem ve výměře poněkud nižší, než u obžalovaného XXX. Jako souhrnný trest byl proto obžalovanému XXX uložen znovu nepodmíněný trest odnětí svobody na tři roky, tedy trest při jedné čtvrtině trestní sazby, ovšem s ohledem na kratší délku trestu považoval odvolací soud za možné zařadit tohoto obžalovaného pro výkon trestu do mírnějšího typu věznice s dozorem.

V případě obžalovaného XXX, který se rovněž účastnil trestné činnosti pod body I, II formou řady dílčích aktů, považoval odvolací soud za nezbytné postihnout i jeho nepodmíněným trestem odnětí svobody. Tento obžalovaný však dosud nebyl soudně trestán a proto mu byl z podnětu odvolání státního zástupce uložen trest výrazně kratší než u obžalovaných XXX, totiž trest odnětí svobody na dobu jednoho

roku. Jako pachatel úmyslného trestného činu, který dosud nevykonával trest odnětí svobody, byl tento obžalovaný zařazen pro výkon uloženého trestu rovněž do věznice s dozorem.

V případě obžalovaného XXX okresní soud upustil od uložení souhrnného trestu a z podnětu odvolání obžalovaného nebyl důvod tento výrok měnit, když k jeho odvolání nebylo možné rozhodnutí změnit v jeho neprospěch.

Odvolací soud tedy z podnětu odvolání obžalovaného XXX změnil pouze výrok o uložení trestu, když shledal důvody k ukládání souhrnného trestu ve vztahu k dřívějšímu odsouzení, a z podnětu odvolání státního zástupce změnil výrok o trestu u obžalovaného XXX, když původně uložený podmíněný trest odnětí svobody byl navíc chybně uložen v rozporu s podmínkami pro podmíněný odklad trestu. V dalších výrocích zůstal rozsudek nezměněn a odvolání obžalovaných XXX tak odvolací soud zamítl jako nedůvodná.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obžalovaný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Pardubicích dne 28. srpna 2012

JUDr. Aleš Holík, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Renata Moravcová